

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Belastingdienst zijn verzoek om uitstel van betaling in twee instanties heeft afgewezen. Als reden voor de afwijzing wordt gegeven dat niet voldoende zekerheid is gesteld.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Op 18 november 2007 vroeg verzoeker door inlevering van een ingevuld aanvraagformulier aan de Belastingdienst om uitstel van betaling voor de aan hem opgelegde naheffingsaanslag omzetbelasting over het tijdvak 2005. De aanslag was gedagtekend 28 augustus 2007. Het openstaande bedrag bedroeg volgens de op het formulier ingevulde gegevens € 5.529.

Als zekerheid bood verzoeker de Belastingdienst de debiteuren van zijn onderneming(en) aan. Daartoe overlegde hij aan de Belastingdienst een lijst van de debiteuren per

1 november 2007. Naast een twintigtal debiteuren voor kleinere bedragen vermeldde de lijst een zestal vorderingen op één debiteur tot een gezamenlijk bedrag van € 5.793, alle met een vervaldatum in november 2007 en nog een vordering op een debiteur tot een bedrag van € 365, met een vervaldatum 23 oktober 2007.

Verzoeker verzocht de Belastingdienst een betalingsregeling van € 250 tot € 500 per maand toe te staan.

2. Bij beschikking van 26 november 2007 wees de ontvanger van de Belastingdienst in Alkmaar het verzoek van verzoeker af. De Belastingdienst motiveerde zijn beslissing met het volgende:

"...De door u voorgestelde betalingsregeling gaat te lang duren (binnen 1 jaar na dagtekening dient de schuld te zijn voldaan). Tevens deel ik u mede dat een overdracht van debiteuren in uw geval geen, voor de Belastingdienst aanvaardbare vorm van zekerheid is. Deze is niet makkelijk uit te winnen..."

De Belastingdienst sommeerde verzoeker het openstaande bedrag binnen de wettelijke betalingstermijn of, indien deze reeds was verstreken, binnen tien dagen te voldoen.

3. Verzoeker tekende op 6 december 2007 beroep aan bij de directeur van de Belastingdienst/Utrecht-Gooi tegen de beslissing van de ontvanger in Alkmaar.

Verzoeker schreef het volgende:

"...De ontvanger verlangt eerst zekerheden en verwerpt vervolgens het gevraagde.

Ik heb na mijn ziekte geen andere mogelijkheden dan met een betere gezondheid mijn best te doen om in het reine te komen en wil mijn toezegging ook nakomen..."

4. Bij beschikking van 7 april 2008 deed de directeur van de Belastingdienst/Utrecht-Gooi uitspraak op het beroep. De directeur wees het beroep af onder overweging van het volgende:

"...Voor schulden van een ondernemer verleent de Belastingdienst, indien daar al aanleiding voor zou zijn, (...) uitsluitend uitstel van betaling nadat er volledige zekerheid is gesteld. Het verlenen van uitstel van betaling betekent dat de Belastingdienst de onderneming financiert en (een deel van) het ondernemersrisico op zich neemt. Dit is geen taak voor de Belastingdienst maar voor een reguliere kredietverlenende instantie, zoals bijvoorbeeld een bank. Uitstelverlening kan bovendien concurrentieverstorend werken. Bij het stellen van zekerheid kan gedacht worden aan bijvoorbeeld bankgarantie, hypotheek, stil pandrecht op roerende zaken of stil pandrecht op vorderingen. Zekerheid moet namelijk op eenvoudige wijze gesteld en uitgewonnen kunnen worden.

De zekerheid in de vorm van debiteuren welke u de ontvanger hebt aangeboden is naar mijn oordeel terecht niet acceptabel. Deze vorm van zekerheid is niet op eenvoudige wijze uit te winnen.

Nu er geen volledige zekerheid is gesteld kan ik sowieso niet aan het beroep tegemoet komen. Bovendien zijn er geen bijzondere omstandigheden gebleken die een inbreuk op de wettelijke termijnen zouden kunnen rechtvaardigen.

Overigens dient een aan ondernemers te verlenen betalingsregeling voor zakelijke schuld zich over een zo kort mogelijke periode uit te strekken, met inachtneming van de dwingende eis tot het verstrekken van volledige zekerheid. Een betalingsregeling zal in dat geval in elk geval een looptijd van twaalf maanden - gerekend vanaf de vervaldag van de belastingaanslag - niet te boven gaan. In uw situatie is de uiterste betaaldatum van de aanslag omzetbelasting 11 september 2007..."

5. Verzoeker klaagt er over dat de directeur van de Belastingdienst zijn beroep tegen de beslissing van de ontvanger in Alkmaar heeft afgewezen.

6. In zijn reactie op verzoekers klacht merkte de directeur van de Belastingdienst/Utrecht-Gooi het volgende op:

"...Feiten

Aan (verzoeker; N.o.) is een aanslag omzetbelasting over het jaar 2005 opgelegd voor een bedrag van € 6.052. De aanslag is gedagtekend 28 augustus 2007.

(Verzoeker; N.o.) heeft voor deze aanslag een verzoek om uitstel van betaling ingediend bij de ontvanger. De ontvanger heeft op 26 november 2007 het verzoek om uitstel van betaling afgewezen. Als afwijzingsgrond heeft de ontvanger vermeld dat een betalingsregeling te lang gaat duren; de schuld moet namelijk binnen een jaar na dagtekening van de aanslag zijn voldaan. Daarnaast heeft de ontvanger gemeld dat de overdracht van debiteuren geen aanvaardbare vorm van zekerheid is. Hij noemt met name dat de aangeboden zekerheid niet makkelijk uit te winnen is.

Op 6 december 2007 dient (verzoeker; N.o.) een beroepschrift in tegen de afwijzende beslissing op zijn verzoek om uitstel. Hij laat zijn beroepschrift vergezeld gaan van een verzoek om kwijtschelding. Met dagtekening 1 februari 2008 wijst de ontvanger het verzoek om kwijtschelding van (verzoeker; N.o.) af. (Verzoeker; N.o.) dient tegen deze afwijzing geen beroep in.

De ontvanger stuurt het beroepschrift tegen de afwijzende beslissing op het verzoek om uitstel van betaling door naar de directeur te Utrecht. Na hiervoor te zijn uitgenodigd komen mevrouw L. en de heer J. namens (verzoeker; N.o.) op 3 april 2008 tijdens een zogenaamd hoorgesprek een toelichting geven op het beroepschrift van (verzoeker; N.o.).

Met dagtekening 7 april 2008 heb ik vervolgens het beroep afgewezen.

Daarna heeft (verzoeker; N.o.) met dagtekening 18 mei 2008 een klacht bij u ingediend.

Beoordeling

Het beleid over uitstel van betaling voor ondernemers geeft de ontvanger de mogelijkheid om uitstel te verlenen voor een beperkte termijn en onder het stellen van zekerheid. De zekerheid die door (verzoeker; N.o.) is aangeboden is door de ontvanger afgewezen omdat deze zekerheid niet eenvoudig uit te winnen was. De aangeboden zekerheid was namelijk een debiteurenportefeuille uit de groothandel in (...) van (verzoeker; N.o.) en een tweetal debiteuren uit zijn werk als (...).

Bij de debiteuren uit het (...)werk gaat het om een zestal facturen bij een en hetzelfde (...)bedrijf, samen groot € 5.793 en een factuur van € 365. De andere debiteuren komen (afgeleid uit de tenaamstellingen) voort uit de handel in (...). Het gaat hier om een 20-tal debiteuren met een gemiddelde factuurwaarde van omstreeks € 168.

Als directeur heb ik geoordeeld dat de ontvanger terecht het argument van moeilijk uitwinbaarheid van de aangeboden zekerheid heeft gehanteerd.

Naar mijn mening is de ontvanger hierbij binnen het bestaande en in de Leidraad invordering vastgelegde beleid gebleven.

Conclusie

Ik acht de klacht inhoudelijk niet gegrond..."

II. Beoordeling

7. De beoordeling van een verzoek om uitstel van betaling door de ontvanger van de Belastingdienst, of in beroep de directeur van de Belastingdienst vraagt om maatwerk. De beslissing zal immers steeds moeten worden genomen met inachtneming van alle bijzondere omstandigheden van het geval. De richtlijnen die de staatssecretaris van Financiën heeft gegeven in de Leidraad Invordering 1990 (thans: Leidraad Invordering 2008) vormen niet meer dan een kader waarbinnen de beslissing moet worden genomen.

In de motivering van de beslissing zal naar voren moeten komen op welke wijze met de van belang zijnde feiten en omstandigheden is rekening gehouden. Een enkele verwijzing naar regels uit de leidraad is niet voldoende.

8. Verzoeker vroeg in november 2007 om uitstel van betaling voor een naheffingsaanslag omzetbelasting met dagtekening 28 augustus 2007 tot een bedrag van € 5.529. Op de eis van de ontvanger van de Belastingdienst tot het stellen van zekerheid bood verzoeker overdracht aan van zijn debiteurenportefeuille. Daaronder bevond zich een zestal vorderingen op één debiteur van verzoeker tot een totaal bedrag van € 5.793. In zijn verzoek om uitstel van betaling bood verzoeker de Belastingdienst verder aan de vordering te betalen in termijnen van € 250 tot € 500 per maand. De termijn van 12 maanden na de vervaldag van de naheffingsaanslag eindigde 11 maanden na indiening van het verzoek.

9. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering.

Het motiveringsvereiste impliceert dat duidelijk is op welke feiten en omstandigheden de beslissing is gegrond.

10. De directeur van de Belastingdienst heeft verzoekers beroep afgewezen omdat de aangeboden overdracht van de debiteurenportefeuille geen volledige zekerheid bood en omdat de aangeboden zekerheid niet op eenvoudige wijze gesteld en uitgewonnen kan worden. Voorts refereerde de directeur aan de regel dat een betalingsregeling ten hoogste een looptijd 12 maanden mag hebben.

11. De motivering van de uitspraak van de directeur op verzoekers beroep voldoet niet aan het hiervoor geformuleerde motiveringsvereiste.

Reeds de vorderingen van verzoeker op één debiteur overschreden het openstaande bedrag waarvoor uitstel van betaling werd gevraagd. De Leidraad Invordering 1990 noemt in lid 16 van paragraaf 1 van artikel 25 (zie Achtergrond) als mogelijkheid om zekerheid te

bieden uitdrukkelijk de verpanding van een (volwaardige) vordering.

Gelet op een en ander is in de uitspraak niet gemotiveerd waarom de directeur het standpunt innam dat de geboden zekerheid niet volledig was en waarom de mogelijkheid tot uitwinning daarvan aan het verlenen van uitstel van betaling in de weg stond.

De door de directeur in de motivering van zijn uitspraak gebruikte argumenten inzake de aangeboden zekerheid zijn daarom onvoldoende om de genomen beslissing te dragen.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

12. Bij een betaling van € 500 per maand zou voorts bijna het gehele openstaande bedrag binnen de termijn van 12 maanden worden voldaan. Gelet hierop en op de door verzoeker aangeboden zekerheid had van de directeur of in eerdere instantie van de ontvanger van de Belastingdienst verwacht mogen worden dat hij met verzoeker zou hebben gezocht naar een regeling voor de betaling van de openstaande belastingschuld en de daaraan te verbinden voorwaarden, dan wel dat aan verzoeker precies duidelijk was gemaakt waarom een dergelijke regeling ondanks de aangeboden zekerheid en betalingsregeling niet mogelijk was.

Deze vaststelling vormt aanleiding tot het doen van een aanbeveling.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Belastingdienst/Utrecht-Gooi, is gegrond wegens schending van het motiveringsvereiste.

Aanbeveling

De minister van Financiën wordt in overweging gegeven te bevorderen dat de Belastingdienst/Holland-Noord in overleg treedt met verzoeker teneinde alsnog na te gaan of een betalingsregeling voor verzoekers belastingschulden mogelijk is, en zo niet de redenen daarvoor in het licht van de Leidraad Invordering 1990 volledig en juist gemotiveerd aan verzoeker mee te delen.

Bij brief van 17 april 2009 deelde de staatssecretaris van Financiën de Nationale ombudsman mee de aanbeveling op te volgen. Inmiddels vond er al een gesprek plaats tussen de Belastingdienst en verzoeker.

Onderzoek

Op 27 mei 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer B. te Heerhugowaard, met een klacht over een gedraging van de directeur van de

Belastingdienst/Utrecht-Gooi.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Financiën, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de directeur van de Belastingdienst/Utrecht-Gooi verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Noch de Belastingdienst noch verzoeker gaf binnen de gestelde termijn een reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

- het verzoekschrift van 18 mei 2008 met bijlagen
- de reactie van 20 oktober 2008 van de directeur van de Belastingdienst/Utrecht-Gooi
- het door verzoeker ingediende verzoek om uitstel van betaling met bijlagen

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Leidraad Invordering 1990

Artikel 25, paragraaf 1, lid 16

"De ontvanger kan aan het verlenen van uitstel van betaling de voorwaarde stellen dat de belastingschuldige of een derde zekerheid stelt. In welke gevallen de ontvanger deze voorwaarde stelt, is geregeld in de paragrafen hierna. Bij het stellen van zekerheid gaat de voorkeur uit naar zekerheden die op eenvoudige wijze kunnen worden gesteld, bewaakt en zo nodig uitgewonnen. Met name valt te denken aan een bankgarantie, (stille of openbare) verpanding van een volwaardige vordering, hypotheek en verpanding van geldswaardige papieren of borgstelling door de directeur groot aandeelhouder van een BV. Opgemerkt wordt dat de ontvanger terughoudend dient te zijn met het aanvaarden van aangeboden zekerheid op goederen die sterk aan waardeverandering onderhevig zijn, zoals bijvoorbeeld aandelen. Is echter sprake van een zodanige zekerheidsstelling, dan dient de

ontvanger extra alert te zijn bij het bewaken daarvan. Een aangeboden zekerheid in de vorm van een bezitloze verpanding van voorraden is in beginsel niet aanvaardbaar. Dit laatste lijdt slechts uitzondering indien aannemelijk is dat de belastingschuld niet kan worden betaald en andere zekerheidsvormen niet voorhanden zijn. De reden dat een bezitloze verpanding van voorraden niet kan worden aanvaard, is gelegen in de aard van het zekerheidsobject. In het uitzonderlijke geval dat sprake is van een bezitloze verpanding van voorraden, dient ook hier de ontvanger extra alert te zijn bij het bewaken daarvan."

Artikel 25, paragraaf 14, lid 1

"Duur betalingsregeling

Een aan ondernemers te verlenen betalingsregeling dient zich over een zo kort mogelijke periode uit te strekken. Bij het vaststellen van de duur van de betalingsregeling houdt de ontvanger rekening met de omstandigheden van het geval, bijvoorbeeld de aard en de omvang van de schuld, de betalingscapaciteit en de vermogenspositie van de onderneming en het in het verleden getoonde aangifte- en betalingsgedrag. Zo nodig vraagt de ontvanger nadere gegevens bij de verzoeker op. De betalingsregeling zal in elk geval een looptijd van twaalf maanden - gerekend vanaf de (laatste) vervalddag van de belastingaanslag - niet te boven gaan."